

अथ तृतीयं मन्त्रमाह । “होता यच्चनराशं नृशस्तं
नृः प्रणेत्रं । गोभिर्वपावान्स्यादीरैः शक्तिमान्रथैः प्रथमया-
वा हिरण्यैश्चन्द्रो वेत्ताज्यस्य होतर्यज” [३] इति । दैव्यः
‘होता’, ‘नराशंसाख्यं’ अग्निं विकल्पितद्वितीयप्रयाजदेवं, पूज-
यतु । कीदृशमग्निं, ‘नृशस्तं, नृभिर्यजमानादिभिः स्तुतं,
‘नृः प्रणेत्रं’ मनुष्याणां प्रकर्षेण नेतारं, स च नराशंसाख्यो-
ऽग्निः ‘गोभिः’, ‘वपावान्’ समृद्धिमान् ‘स्यात्,’ गोसमृद्धिहे-
तुर्भवत्वित्यर्थः । तथा ‘वीरैः’ पुत्रादिभिः, ‘शक्तिमान्’ सर्व-
कार्यसाधनसमर्थो भवतु । ‘रथैः’, नानाविधैः ‘प्रथमयावा’
सर्वेभ्यः प्रथमतो गन्ता, भवतु । ‘हिरण्यैः’, वज्रभिः ‘चन्द्रो’
आह्लादवान्, भवतु । यजमानाय गोपुत्ररथहिरण्यानि प्रय-
च्छत्वित्यर्थः । वेत्ताज्यस्येति पूर्ववत् ॥

अथ चतुर्थं मन्त्रमाह । “होता यच्चदग्निमिड ईडितो-
देवो देवाः आवच्छदूतो हव्यवाडमूरः । उपेमं यज्ञमुपेमां
देवो देवहृतिमवतु वेत्ताज्यस्य होतर्यज” इति । ‘इड’
इडेत्येतन्नामकम्, ‘अग्निं’ तृतीयप्रयाजदेवं, दैव्यः ‘होता’,
यजतु । स च ‘देवः’, ‘ईडितः’ यजमानादिभिः स्तुतः,
‘देवान्’, सर्वान् ‘आवच्छत्’ इह कर्मण्यावहतु । ‘दूतः’
दूतवद्धितकारी, ‘हव्यवाट्’ हविषो वोढा, ‘अमूरः’ अ-
मूढः, स देवः ‘इमं यज्ञं’, ‘उपावतु’ उपेत्य रचतु । ‘इमां’,
च ‘उपावतु’, ‘देवहृतिं’ मदीयं देवाङ्गानमपि, ‘अवतु’ ।
वेत्वित्यादि पूर्ववत् ॥